



Umijeće ratovanja

Sun Tzu

Zagreb: Mozaik knjiga, 2009.

Znamenito djelo kineskog mislioca, staro više od dvije tisuće godina, nastalo je na taoističkim osnovama koje imaju uvid u prirodu, znanost i tehnologiju Istočne Azije. I danas je to najbolja knjiga o strategiji obrane i ratovanja. Temelji se prije svega na sprečavanju sukoba, pa se njome koriste ponajviše političari, i to uz slogan "Pobijediti bez borbe je najbolje". Takva studija organizacije u sukobu prožeta je mislima prakse i uvida u masovnu psihologiju kojoj možemo udovoljiti samo humaniziranim stavovima i potezima.

Zanimljivi detalji iz knjige:

Put rata jest put prijevare.

Moramo se temeljiti na pravednosti, ali pobjeda ovisi o varci i lukavstvu. Bez lukavstva, nemoguće je iskoristiti priliku i poraziti neprijatelja.

Kad si moćan, hini nemoć.

Kad si u stvarnosti snažan, učini se slabim; kad si u stvarnosti pun hrabrosti, učini se strašljivim.

Kad postrojavaš čete, učini da se to ne vidi.

Prikrij stvarnu situaciju lukavošću. Skrivaj je od neprijatelja. Ako neprijatelj zamijeti stvarno stanje, znat će kako treba postupiti.

Kad si blizu, čini se daleko.

Kad si daleko, čini se blizu.

Tako da neprijatelj ne može predvidjeti tvoje poteze.

Vabi mamcem.

Džao general Li Mu oslobodio je velik broj grla stoke i njihove pastire na otvoreno područje, što je navelo barbare plemena Sjungnu da se malo približe. General Li je potom hinio povlačenje i ostavio nekoliko tisuća vojnika kao mamac. Kan plemena Sjungnu, kad je saznao za to, bio je oduševljen i napao na čelu velike vojne snage. General Li ga je zatim iznenadio i napao, uhvativši ga u škare s lijeve i desne strane, i pobio više od stotinu tisuća njegovih konjanika.

Napadni metežom.

Hini kaos, izmami neprijatelja i zatim napadni. U ratu između država U i Jue, U je upotrijebio tri tisuće zločinaca, kako bi stvorio dojam meteža i izmamio čete Juea. Zločinci su trčali (bezglavo) amo-tamo ili se predavali. Kao rezultat, Jue je ušao u bitku, samo da bi ga U porazio.

Ako je neprijatelj pun, budi spreman.

Ako je snažan, izbjegavaj ga.

Kad su njegova skladišta dobro opremljena i puna, a njegove čete snažne, povuci se i čekaj da postane slab i nehajan; zamijeti tu promjenu i reagiraj na nju.

Ako je ljut, zbuni ga.

Kad je (po prirodi) tvrdoglav i nagao, uvrijedi ga i razbjesni. Bit će izazvan i zbunjen i nesmotreno će nasrnuti, ne razmišljajući o posljedicama.

Ako je slab, potakni mu gordost.

Kad neprijatelj pokrene svoje čete i nasrne u bijesu, pokaži se slabim i popustljivim i time mu povećaj ambicije; čekaj da oslabi i tad napadni. Drevni učitelj Uang govorio je da se vješt taktičar igra sa svojim protivnikom kao što se mačka igra s mišem, odmjerava svoju mudrost s onom neprijatelja, najprije hineći slabost i nepokretnost, a zatim se naglo bacajući na njega.

Ako je opušten, izmori ga.

Upotrijebi velik broj taktika iznenađenja. Kad neprijatelj izađe, ti se povuci; kad se neprijatelj povuče, ti izađi; kad dođe pojačanje lijevom boku, napadni desni; kad ojača desni, ti kreni na lijevi; izmori ga na taj način.

Ako su njegovi ljudi složni, unesi među njih razdor.

Razbij njihovo razumijevanje, razdvoji gospodara od podanika i zatim napadni.

Napadni tamo gdje je nespreman.**Pojavi se gdje te ne očekuju.**

Napadni prazninu (najslabiju točku); uhvati ga gdje je najnespremniji, nikad ne dopusti neprijatelju da zna gdje treba spremiti obranu. Otuda izreka: „U ratu, vještina je u tome da budeš bez oblika (nevidljiv). Kao što je rekao drevni vojvoda: „Najučinkovitiji potez je onaj koji je neočekivan. Najbolji plan je onaj koji je nepoznat“.

Završna riječ:

Vrhunska odličnost nije u dobivanju svake bitke, nego u poražavanju protivnika bez ulaska u boj.